

Kokousaika torstai 23.11.2023 klo 18–19.50

Kokouspaikka Seurakuntakoti

Läsnä	jäsen	varajäsen
	Kaunisto Jyri, puheenjohtaja	
	Eloranta Eija	
	Koivu Asko	
	Liinaharja Kristiina	
	Malin Milla	
	Mäkelä Hannu	
	Mäkinen Antero	
	Mänki Eija	
	Nissilä Minna	poissa
	Peltonen Susanna	
	Penttilä Mirka, varapj	
	Pura Anu	poissa
	Pärssinen Simo	Simelius-Hietola Katariina, poissa
	Rauhaniemi Jenni	poissa
	Rekola Sinikka	Ranttila Margit, poissa
	Sironen-Hänninen Sirpa	poissa
	Toikka Päivi	Peltonen Juha
	Tuovinen Tuomo	
	Vainio Heikki	
Muut läsnäolijat	Koivulahti Juha	kirkkoherra
	Koskela Ulla	talouspäällikkö, sihteeri

Sisällysluettelo

23. Vuoden 2023 talousarvion investointiosan muutos.....	3
24. Poistosuunnitelman muutos.....	4
25. Tammelan kirkon korjaus- ja muutosprojekti	5
26. Avustukset vuodelle 2024.....	8
27. Toiminta- ja taloussuunnitelma 2024–2026.....	10
28. Muut asiat.....	11
29. Valitusosoitus ja kokouksen päättäminen	11

Jyri Kaunisto
puheenjohtaja

Ulla Koskela
sihteeri

Pöytäkirjantarkastajat:

Eija Mänki

Susanna Peltonen

22. Kokoustiedot

Kokouksen avaus

Päätösehdotus:

Kirkkovaltuusto merkitsee, että kirkkovaltuuston puheenjohtaja on kutsunut kirkkovaltuuston kokoukseen 23.11.2023 klo 18.

Kirkkovaltuuston puheenjohtaja Jyri Kaunisto avaa kokouksen.

Päätös:

Merkittiin, että kirkkoherra piti alkuhartauden.

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kirkkojärjestyksen 3 luvun 29 pykälän 1 momentin mukaan kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka, ja siihen on liitettävä asialuettelo. Kokouskutsu on lähetettävä kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston jäsenille viimeistään viikkoa ennen kokousta. Samassa ajassa on kokouksesta ilmoitettava yleisessä tietoverkossa. Kokouskutsu voidaan lähettää sähköisesti, jos seurakunta huolehtii, että tähän tarvittavat tekniset välineet ja yhteydet ovat kutsuttavien käytettävissä.

Kokouskutsu asialuetteloineen on lähetetty 16.11.2023 kirkkovaltuutetuille. Kokouskutsu asialuetteloineen on laitettu 16.11.2023 nähtäville seurakunnan www-sivulle.

Päätösehdotus:

Todetaan läsnä olevat jäsenet sekä kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös:

Nimenuudon perusteella todettiin, että kokouksessa oli läsnä 16 valtuutettua.

Pöytäkirjantarkastajien nimeäminen ja pöytäkirjan nähtävillä olo

Päätösehdotus:

Kirkkovaltuusto valitsee pöytäkirjan tarkastajat. Vuorossa Eija Mänki ja Minna Nissilä.

Lisäksi päätetään, että kirkkovaltuuston pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä 27.11.2023–8.1.2024.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin. Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Eija Mänki ja Susanna Peltonen.

Kokouksen työjärjestys

Lapsen edun edistämiseksi kirkollisen viranomaisen on päätöksen valmistelussa arvioitava ja otettava huomioon sen vaikutukset lapsiin. Vaikutusten arvioinnin tekee se viranomainen, joka käsittelee asiaa ensimmäisenä. Mikäli lapsivaikutuksia on valmistelussa havaittu, on ne kirjattu esittelytekstiin.

Päätösehdotus:

Kirkkovaltuusto hyväksyy jäsenille etukäteen lähetetyn esityslistan kokouksen työjärjestykseksi ja päättää mahdollisista muista asioista.

Päätös:

Hyväksyttiin esityslista kokouksen työjärjestykseksi. Muissa asioissa ilmoitetaan seuraava kokousaika ja Antero Mäkisen asia itsenäisyyspäivästä.

23. Vuoden 2023 talousarvion investointiosan muutos

Kirkkoneuvosto 9.11.2023

Kuluvan vuoden 2023 talousarvioon on varattu investointeihin:

Kirkon muutostyöt	100.000
Kirkon ulkopuolella tehtävät kunnostukset (kiviaidan kunnostus, parkkipaikan ja tieosuuksien asfaltointi)	200.000
Seurakuntakodin ja pappilan pihan asfaltointi	60.000
YHTEENSÄ	360.000

Päätösehdotus talouspäällikkö:

Kirkkoneuvosto toteaa, että kirkon aiemmin suunniteltuja kirkon ulkopuolella tehtäviä kunnostuksia eikä asfaltointia ole tarve toteuttaa ennen kirkon muutostöiden valmistumista.

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se muuttaa vuoden 2023 talousarvion investointiosaa:

- kirkon ulkopuolella tehtäviin kunnostustöihin varattu 200 000 poistetaan
- seurakuntakodin ja pappilan pihan asfaltointiin varattu 60 000 poistetaan
- kirkon muutostöihin varattua määrärahaa korotetaan 100 000 euroa

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kirkkovaltuusto 23.11.2023

Päätösehdotus kirkkoneuvosto:

Kirkkovaltuusto päättää muuttaa vuoden 2023 talousarvion investointiosaa kirkkoneuvoston ehdotuksen mukaisesti.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

24. Poistosuunnitelman muutos

Kirkkoneuvosto 9.11.2023

Kirkkohallitus on antanut 17.6.2020 ohjeet seurakuntatalouden käyttöomaisuuskirjanpidosta ja suunnitelman mukaisten poistojen laskemista. Kirkkohallituksen ohjeet esityslistan liitteenä.

Taluspäällikön päätösehdotuksen mukaiset poistot lisäävät kuluvan vuoden poistojen määrää 33 566 euroa. Talousarvioon merkittyjen poistojen määrä on 67 598.

Päätösehdotus taluspäällikkö:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että

- seurakunnan investointien aktivointiraja on 10 000 euroa.
- poistoaika määritetään hankekohtaisesti kirkkohallituksen suosituksen mukaan.
- jäljellä olevan tasearvon ollessa alle 10 000 euroa, se poistetaan kertapoistona.
- Kaitalammin leirikeskuksen saunarakennuksen vuonna 2022 valmistuneen kattoremontin (57.415,89 e) poistoajaksi päätetään 20 vuotta.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kirkkovaltuusto 23.11.2023

Esityslistan liitteenä kirkkohallituksen ohjeet

Päätösehdotus kirkkoneuvosto:

Kirkkovaltuusto hyväksyy muutoksen investointisuunnitelmaan kirkkoneuvoston ehdotuksen mukaisesti.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

25. Tammelan kirkon korjaus- ja muutosprojekti

Kirkkoneuvosto 17.8.2023 § 82

Tammelan kirkon korjaus- ja muutosprojekti on käynnistetty 2019. Työt kohteessa on suunniteltu aloitettavaksi huhtikuussa 2024 ja töiden arvioitu kesto on yksi vuosi. Projektin rakennuttajakonsulttina toimii FinProma.

Peruskorjaustoimenpiteinä kirkossa on jo keväällä 2023 toteutettu lämmönvaihtimen uusiminen ja ilmalämmitysjärjestelmän saneeraus sekä kesällä 2022 ja 2023 paanukaton tervaus.

Korjaus- ja muutossuunnitelmia on esitelty 16.2.2023 pidetyssä valtuustoillassa. Seurakuntalaisten kuulemistilaisuus pidettiin kirkossa 4.5.2023.

Esityslistan liitteenä Tammelan kirkon hankesuunnitelma

Päätösehdotus talouspäällikkö:

Kirkkoneuvosto esittää liitteenä olevan Tammelan kirkon hankesuunnitelman kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kirkkovaltuusto 31.8.2023

Esityslistan liitteenä Tammelan kirkon hankesuunnitelma

Päätösehdotus kirkkoneuvosto:

Kirkkovaltuusto hyväksyy liitteenä olevan Tammelan kirkon hankesuunnitelman.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kirkkoneuvosto 16.11.2023

KL 3:9 §: ”Kirkkovaltuuston päätöksen tekemiseen vaaditaan, että vähintään kaksi kolmasosaa läsnä olevista ja enemmän kuin puolet kaikista jäsenistä sitä kannattaa asiassa, joka koskee:

2) kirkollisen rakennuksen olennaista muuttamista tai purkamista, sen käyttötarkoituksen muuttamista taikka muun kuin kirkollisen rakennuksen muuttamista kirkolliseksi rakennukseksi;”

KL 3:21§: ”Kirkkovaltuuston on haettava kirkkohallituksen lupa ennen toimenpiteisiin ryhtymistä, jos asia koskee:

3) suojellun kirkollisen rakennuksen olennaista muuttamista tai purkamista taikka sen käyttötarkoituksen muuttamista;”

Kirkon peruskorjauksen on arvioitu kestävän vuoden 2024 pääsiäisestä siten, että kirkko olisi jälleen käytössä pääsiäisenä 2025. Pääsuunnittelijana hankkeessa ovat Noan Oy:n arkkitehdit Lassi Viitanen ja Caspar Åkerblom.

Korjauksen tavoitteena on toteuttaa kirkon välttämättömät kuntoarviossa todetut korjaustarpeet sekä lisätä kirkkotilan ja sakastin toiminnallisuutta. Suunnitelmissa on huomioitu, että tiloissa eri työvaiheet sujuisivat mahdollisimman joustavasti. Tavoitteena on myös saavutettavuuden lisääminen. On pidetty myös tärkeänä, että kirkon ja seurakunnan pitkä historia tulee näkyville mm. näyttelytilassa.

Kirkon korjauksen aikana väistötiloina on lähinnä seurakuntakoti, jossa pidetään jumalanpalvelukset sekä kirkolliset toimitukset.

Lapsiin ja nuoriin korjausaikana vaikutuksia on siten, että vuoden 2024 konfirmaatiot on sovittu pidettäväksi Forssan kirkossa sekä muita isompia tapahtumia, kuten vuoden 2025 rippikoulujen aloitustilaisuus, pidetään vuokratiloissa. Kirkossa tavanomaisesti pidettyjä lapsille suunnattuja tilaisuuksia järjestetään väistötiloissa.

Peruskorjauksen valmistuttua kirkon tilan toiminnallisuus ja muunneltavuus mahdollistaa tilaisuuksien monipuolisen järjestämisen. Yleisö-wc:n sijoittaminen kirkkoon on merkittävää pienten lasten vanhemmille. Konfirmaatioiden järjestämiseen tulee sujuvuutta mm. rippialbojen säilytys- ja pukeutumistiloja lisäämällä.

Esityslistan liitteenä:

- Museoviraston lausunto
- Rakennushistoriaselvitys
- Teologinen selvitys
- Kuntoarvioraportti
- AHA-kartoitus
- Muutossuunnitelma
- Hankesuunnitelma

Päätösehdotus talouspäällikkö:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se hyväksyy Tammelan kirkon korjaus- ja muutostyöt liitteenä olevien asiakirjojen perusteella.

Korjaus- ja muutostöihin kirkkovaltuusto hakee kirkkohallituksen lupaa.

Kirkkoneuvosto päättää, että Tammelan seurakunta hakee kirkon korjaus- ja muutostöiden toteutukseen kirkkohallitukselta avustusta.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kirkkovaltuusto 23.11.2023

Esityslistan liitteenä museoviraston lausunto ja muutossuunnitelma.

Rakennushistoriaselvitys, teologinen selvitys, kuntoarvioraportti, AHA-kartoitus ja hankesuunnitelma on nähtävillä kokouksessa.

Päätösehdotus kirkkoneuvosto:

Kirkkovaltuusto hyväksyy Tammelan kirkon korjaus- ja muutostyöt kirkkoneuvoston ehdotuksen mukaisesti.

Korjaus- ja muutostöihin kirkkovaltuusto hakee toimeenpanolupaa kirkkohallitukselta.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

26.

Avustukset vuodelle 2024

Kirkkoneuvosto 9.11.2023

Esitetään, että vuoden 2024 talousarviossa otettaisiin huomioon jäljempänä olevat seurakunnan avustukset.

Lähetystyön avustukset on käyty läpi lähetystyön vastuuryhmässä, joka esittää niiden myöntämisestä alla olevan erittelyn mukaisesti. Vuoden 2023 alusta sopimukset Lähetysyhdistys Kylväjän ja Suomen ev.lut. Kansanlähetyksen kanssa muutettiin toistaiseksi voimassa oleviksi.

Diakoniatyön avustukset:

Diakonia-avustukset	11 500
Kirkon ulkomaanapu	3 000

Lähetystyön avustukset:

Sanansaattajat	(7 000)
Toivoa naisille -työ Intiassa	2 000
Sirpa Rissanen, Lähi-idän viestintätyö Kyproksella	5 000

Lähetysyhdistys Kylväjä	(5 000)
Caspari-keskus Jerusalemissa ja työ Ukrainassa	3 000
Arabiankielinen työ (Pirkko Said)	2 000

Suomen Evankelis-luterilainen Kansanlähetyksen	(5 000)
Keski-Aasian mielenterveysprojekti	2 000
Maahanmuuttajatyö Pohjois-Afrikassa/Espanjassa (Antti ja Laura Olkkonen)	3 000

Piipiaseura	1 000
Suomen Gideonit	2 000
Kristityt yhdessä ry/Radio Dei	500

Yleisavustukset:

Torrón kappelitoimikunta	4 800
Partiolippukunta Tammelan Metsänkävijät ry	1 500
Tammelan kirkkokuoro ry	1 600
Ystävyyssseurakuntatyö (Kaarli Tallinna)	2 000
Tammelan Vanhusten Tuki ry	800
Stipendit	400

YHTEENSÄ 46 100

Päätösehdotus, kirkkoherra:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että seurakunnan avustukset (diakonia, lähetystyö ja yleisavustukset) vuodelle 2024 myönnetään ylläesitetyn erittelyn mukaan.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kirkkovaltuusto 23.11.2023

Päätösehdotus kirkkoneuvosto:

Kirkkovaltuusto päättää myöntää vuodelle 2024 avustukset kirkkoneuvoston ehdotuksen mukaisesti.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

27. Toiminta- ja taloussuunnitelma 2024–2026

Kirkkoneuvosto 9.11.2023

Kirkkojärjestys 6. luku § 2:

Jokaista kalenterivuotta varten laaditaan talousarvio. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä hyväksytään toiminta- ja taloussuunnitelma kolmeksi vuodeksi. Talousarviovuosi on toiminta- ja taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarviossa ja toiminta- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja toiminta- ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että edellytykset tehtävien hoitamiseen turvataan.

Tulojen ja menojen on oltava tasapainossa kolmen vuoden suunnittelukauden tai perustellusta syystä tätä pidemmän, kuitenkin enintään viiden vuoden ajanjakson aikana. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä on päätettävä toimenpiteistä, joilla taseen osoittama alijäämä katetaan ottaen huomioon myös talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitu yli- tai alijäämä.

Talousarvioon otetaan tehtävien hoitamisen ja toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Talousarviossa on osoitettava, miten rahoitustarve katetaan. Määrärahat ja tuloarviot otetaan talousarvioon bruttomääräisinä. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Päätösehdotus, talouspäällikkö:

Kirkkoneuvosto esittää toiminta- ja taloussuunnitelman 2024–2026 kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kirkkovaltuusto 23.11.2023

Esityslistan liitteenä toiminta- ja taloussuunnitelma 2024–2026

Päätösehdotus kirkkoneuvosto:

Kirkkovaltuusto hyväksyy toiminta- ja taloussuunnitelman 2024–2026.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

28. Muut asiat

1. Seuraava kokous

Puheenjohtaja ilmoitti kirkkovaltuuston seuraavan kokousajan:
torstaina 14.12. klo 18.

2. Itsenäisyyspäivä

Antero Mäkinen kertoi itsenäisyyspäivän juhlallisuuksista.

29. Valitusosoitus ja kokouksen päättäminen

Päätösehdotus:

Kirkkovaltuusto antaa valitusosoituksen.

Päätös:

Kirkkovaltuusto antoi valitusosoituksen.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19.50.

VALITUSOSOITUS

Tammelan seurakunta
Kirkkovaltuusto
23.11.2023 § 29

1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: 23,28,29

Erikseen säädetyt muutoksenhakukiellot

- Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan valittamalla ei saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.
- Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 12 luvun 8 §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnyсарvon. Kansalliset kynnyсарvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:
 - 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
 - 150 000 € (rakennusurakat);
 - 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitetut sosiaali- ja terveyspalvelut);
 - 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitetut muut erityiset palvelut) ja
 - 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).
- Muun lainsäädännön mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:

2 HANKINTAOIKAISU

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisu (hankintalaki 132–135 §). Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikkö: Tammelan seurakunta
Käynti- ja postiosoite: Tammelantie 29, 31300 TAMMELA
Sähköposti: tammelan.seurakunta@evl.fi

Hankintaoikaisu on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Hankintaoikaisu on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Hankintaoikaisu voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

3 VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika

a) Kirkollis- ja hallintovalitukset

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: 24,25,26,27

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana ajankohtana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos muutoksenhaun viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

b) Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan

saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankinta-ohjeissa koskevassa kohdassa.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitettun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnyksarvon.

Markkinaoikeuden yhteystiedot

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:

Postiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI**

Käyntiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki**

Puhelinvaihde: **029 564 3300**

Telekopio: **029 564 3314**

Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

4 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET SEKÄ VALITUKSEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomaisen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1383/2018) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 270 € ja markkinaoikeudessa 2 120 €. Käyttelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 240 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa ja 6 350 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: [Maksut – Tuomioistuinlaitos \(oikeus.fi\)](#)

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen